

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ
про результати відвідування відділення стаціонарного догляду для
постійного або тимчасового проживання Івано-Франківського
територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних
послуг) Івано-Франківської міської ради
07.01.2025

м. Івано-Франківськ, 2025 рік

I. ВСТУП

У межах реалізації проєкту «Регіональні групи національного превентивного механізму», що здійснюється Секретаріатом Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини з метою апробації моделі автономної роботи громадських моніторів у складі регіональних груп під час здійснення повторних відвідувань національного превентивного механізму до місць несвободи, 07.01.2025 регіональною групою НПМ в Івано-Франківській області (далі – РГ НПМ) здійснено повторне відвідування відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання Івано-Франківського територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Івано-Франківської міської ради (далі – Відділення, заклад).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Дем'янчук Світлана Степанівна, представник громадської організації, керівник регіональної групи національного превентивного механізму в Івано-Франківській області;

Дем'янчук Микола Петрович, представник громадської організації, член регіональної групи національного превентивного механізму в Івано-Франківській області;

Чучук Надія Ярославівна, представник громадської організації, член регіональної групи національного превентивного механізму в Івано-Франківській області.

Загальна інформація.

Відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання Івано-Франківського територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Івано-Франківської міської ради (далі - Відділення) знаходиться за адресою: вул. Медична, 33, с. Черніїв, Івано-Франківський р-н, Івано-Франківська обл., 76460.

Керівництво:

Кушнір Марія Василівна, директор Івано-Франківського територіального центру соціального обслуговування (далі – Установа);

Стефанюк Віталія Богданівна, т.в.о. завідувача відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання.

Відділення створене для обслуговування самотніх громадян, до якого на постійне або тимчасове проживання, повне державне утримання безоплатно приймаються самотні громадяни похилого віку, особи з інвалідністю (які досягли 18-річного віку), хворі (з числа осіб працездатного віку на період до встановлення їм групи інвалідності, але не більш як чотири місяці), які відповідно до висновку лікарсько-консультаційної комісії закладу охорони здоров'я за станом здоров'я не здатні до самообслуговування, потребують постійного стороннього догляду та допомоги, стаціонарного догляду, соціально-побутових, соціально-медичних та інших соціальних послуг.

Перелік, умови та порядок надання соціальних послуг відділенням стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання Івано-

Франківського територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг), затверджено рішенням Івано-Франківської міської ради від 09.10.2019 № 240-31.

Фінансування Відділення у 2024 рік становило 4 723 862,11 грн, у тому числі отримано благодійної допомоги на суму 224 991, 59 грн.

Фінансування Відділення на 2025 рік затверджено у розмірі 4 317 694, 67 грн.

Відділення розраховане на перебування 30 осіб. На день відвідування у закладі перебувало 24 особи (11 жінок, 13 чоловіків), серед яких ліжкових хворих – 7, встановлену групу інвалідності мають 12 осіб. Також у закладі перебуває 3 підопічних із числа внутрішньо переміщених осіб.

Штатна чисельність працівників Відділення складає 18 штатних одиниць, з яких 8 штатних одиниць – медичний персонал, у тому числі лікар – 0.5 шт. од., вакантними посадами на день відвідування залишаються посади завідувача Відділення та лікаря.

Відповідно до затверджених посадових інструкцій до функціональних обов'язків медичного персоналу включено пункти про заборону катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження.

На день відвідування усі підопічні мають укладені декларації про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу, та отримують медичні послуги, передбачені програмою державних гарантій медичного обслуговування населення у 2024 році, затвердженою постановою Кабінету Міністру України від 22.12.2023 № 1394. Також у закладі проводяться щорічні медичні огляди підопічних.

Медична документація ведеться відповідно до вимог наказу Міністерства охорони здоров'я України від 14.02.2012 № 110 «Про затвердження форм первинної облікової документації та Інструкцій щодо їх заповнення, що використовуються у закладах охорони здоров'я незалежно від форми власності та підпорядкування». Усі підопічні мають можливість користуватися послугами «соціального таксі», що наявне в Установі.

Сума витрат на медикаменти на одну особу на один день складає 12,89 грн. Орім цього, медичний персонал відділення організував для підопічних отримання безоплатно ліків за програмою реімбурсації «Доступні ліки».

Особи з інвалідністю забезпечені засобами для пересування: крісла-колісні, палиці, милиці та іншими засобами реабілітації згідно з індивідуальними програмами реабілітації а також засобами гігієни.

Разом з тим, членами групи НППМ зауважено, що технічні засоби реабілітації для осіб з інвалідністю можна отримати безоплатно згідно з рекомендаціями медико-соціальної експертної комісії.

У 2024 році у Відділенні померло 5 підопічних (причиною смерті здебільшого є ішемічна хвороба серця).

Підопічні забезпечені чотириразовим харчуванням. У закладі наявне дієтичне та перспективне меню.

У приміщенні харчоблоку дотримуються належні санітарно-гігієнічні умови, робочі поверхні та посуд чисті. Працівники, які залучені до робіт у

харчоблоці вчасно проходять медичні огляди, що підтверджено відповідними записами в особистих медичних книжках.

З метою контролю за дотриманням якості та безпечності харчових продуктів при приготуванні і реалізації готової продукції від кожної партії приготовлених страв кухарем відбирається добова проба.

Сума витрат на харчування на одну особу на день у Відділенні складає 87,96 грн. Наявний достатній запас продуктів харчування.

Територія Відділення огорожена, під час відвідування НППМ вхід з вулиці був вільним, група НППМ безперешкодно потрапила на територію закладу, де розміщені будівлі, лави для відпочинку підопічних та крита альтанка, де підопічні можуть перебувати під час несприятливих погодних умов. Підопічні проживають в одноповерховому житловому корпусі. Окремо на території закладу розташовано додаткові корпуси, де розміщена кухня, кабінет медичної сестри, завідувача відділення та інші (фото 1).

Підопічні охайно одягнуті та доглянуті. У житлових кімнатах проживає від двох до чотирьох осіб. Мешканці закладу вільно розпоряджаються власними пенсійними коштами для своїх потреб, а також мають можливість самотнійно виходити за межі території Відділення, ходити до магазину чи церкви.

Адміністрацією закладу затверджено алгоритм дій при виникненні надзвичайної ситуації та/або евакуації мешканців.

На інформаційних стендах закладу наявна інформація про права і обов'язки підопічних, адреси і контактні дані посадових осіб, до яких підопічні та персонал можуть звернутися у разі порушення їх прав, інформація про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини тощо

Група РГ НППМ провела особисте конфіденційне спілкування з 22 підопічними та 6 працівниками Відділення. Під час спілкування відзначено доброзичливу та приємну атмосферу, що панує у закладі. Скарг на неналежне поводження, якість догляду та умови проживання від підопічних не надходило.

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування НППМ здійснено 31.01.2024. За його результатами надавалися такі рекомендації:

1. Івано-Франківській міській раді:

1.1. Вжити заходів щодо забезпечення Відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання Івано-Франківського територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Івано-Франківської міської ради власним чи орендованим житловим приміщення шляхом переселення підопічних в інше виділене приміщення або переведення нежитлового приміщення за адресою: вул. Медична, 33, с. Черніїв, у житлове за умови дотримання встановлених державних будівельних норм, санітарних та протипожежних вимог та наявності відповідної матеріально - технічної бази.

1.2. Забезпечити фінансування Відділення відповідно до потреби, зокрема, для проведення ремонтних робіт у житловому приміщенні, в тому числі, із залученням благодійних організацій.

2. Івано-Франківському територіальному центру соціального

обслуговування (надання соціальних послуг):

2.1. Забезпечити надання медичної допомоги у Відділенні стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання на підставі ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики або укладеного договору з закладом охорони здоров'я;

2.2. Вжити заходів щодо приведення приміщення Відділення у відповідності до вимог пункту 5 Критерії діяльності надавачів соціальних послуг, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2020 № 185.

2.3. Здійснити заходи щодо виведення цвілі та грибків у житлових кімнатах та проведення ремонтних робіт у приміщенні Відділення для забезпечення санітарно-гігієнічних норм відповідно до вимог ДБН В.2.2-9:2018 «Громадські будинки та споруди. Основні положення».

2.4. Вивчити питання наявності поблизу Відділення іншої захисної споруди, яку можна буде використати для укриття мешканців та персоналу у разі загрози їх життю і здоров'ю.

2.5. Забезпечити ведення медичної документації підопічних Відділення відповідно до вимог національних стандартів для закладів охорони здоров'я.

2.6. Забезпечити дотримання права підопічних на приватність, зокрема, оснастити житлові кімнати, у яких проживає більше, ніж одна ліжкова хвора особа, ширмами.

У ході повторного відвідування встановлено, що рекомендації надані за результатом попереднього відвідування виконані частково. Закладом забезпечено належне ведення медичної документації та виконання лікарських призначень у повному обсязі. За кошти благодійних організацій та місцевого бюджету покращено матеріально-побутові умови підопічних. Зокрема, проведено ремонт системи опалення для забезпечення температурного режиму, косметичний ремонт приміщень стаціонару, в тому числі підвального приміщення, а також частково замінено сантехнічне обладнання. Оновлено м'який та твердий інвентар, зокрема придбано 2 пральні та сушильні машини, 2 генератори, бойлер, насосну станцію, обігрівачі, постільну білизну та ширми для забезпечення приватності під час гігієнічних процедур. Завдяки проведеним заходам у Відділенні не виявлено цвілі та грибка у житлових кімнатах.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на життя та безпеку (стаття 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 27 Конституції України).

1. У ході відвідування встановлено, що у закладі відсутня окрема захисна споруда (укриття) або пристосоване приміщення, яке має забезпечувати можливість безпечного перебування підопічних у разі оголошення повітряної тривоги або обстрілів, що не відповідає вимогам пункту 7 розділу XVII Державного стандарту стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності, затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України від 29.02.2016 № 198, абзацу другому підпункту 2 пункту 5 Критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг,

затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2020 № 185 та Вимогам з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 № 579.

При цьому, у Відділенні наявне підвальне приміщення у якому зберігається овочева продукція (фото 2). У разі оголошення сигналу «Повітряна тривога» у регіоні підопічні продовжують перебувати у житлових кімнатах.

Порушення права на охорону здоров'я та медичну допомогу (стаття 49 Конституції України, статті 32, 34 Закону України «Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні»).

2. Працівниками закладу, здійснюються медичні маніпуляції, зокрема внутрішньом'язеві ін'єкції, також у штатному розписі Відділення наявні посади медичного персоналу, у тому числі лікаря. Однак, усупереч вимогам статті 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» в установі відсутня ліцензія на провадження господарської діяльності з медичної практики.

3. У порушення вимог пункту 2.2.2. ДБН В.2.2-18:2007 «Заклади соціального захисту населення» (далі - ДБН В.2.2-18:2007) та через брак вільних приміщень у Відділенні відсутнє приймально-карантинне відділення, до якого необхідно поміщати підопічних при влаштуванні на термін 14 днів для подальшого спостереження і забезпечення інфекційного контролю у Відділенні. Наявний у закладі ізолятор частково виконує функцію приймально-карантинного відділення (Фото 3).

Порушення права на достатній життєвий рівень, що включає достатнє харчування, одяг, житло (стаття 48 Конституції України)

4. Будівля закладу не відповідає вимогам у сфері будівництва та експлуатації установ соціального захисту населення, у Відділенні немає можливості облаштувати приймально-карантинне відділення, кімнату для відпочинку мешканців, а також медичний та харчовий блок (фото 4, 5). Будівля потребує капітального ремонту з метою приведення у відповідність до ДБН В.2.2-18:2007 «Заклади соціального захисту населення», що дозволить забезпечити належні умови проживання мешканців та надання якісних соціальних послуг.

5. У ході відвідування закладу групою РГ НПМ встановлено перенаселення в окремих кімнатах Відділення, що є порушенням норм житлової площі на одну особу та не відповідає вимогам ДБН В.2.2-18:2007 «Будинки і споруди. Заклади соціального захисту населення» (далі – ДБН В.2.2-18:2007).

Так, в кімнаті № 1 загальною площею 12.39 м² проживає троє підопічних, тобто житлова площа на одного підопічного становить 4.13 м², у кімнаті № 3 загальною площею 12.35 м² також проживає троє підопічних, де на одну особу припадає 4.12 м² (фото 6), зазначене створює умови, за яких порушуються передбачені чинним законодавством норми площі на особу (8-10 м²).

6. Зі слів адміністрації закладу, на день відвідування згідно з відомостями з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно про реєстрацію іншого

речового права приміщення Відділення загальною площею 292, 5 м² не є об'єктом житлової нерухомості.

Зазначене, є порушенням пункту 5 Критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2020 № 185, відповідно до якого спеціальними критеріями діяльності надавачів соціальних послуг є наявність власного чи орендованого жилого приміщення, яке відповідає ДБН В.2.2-40:2018 «Будинки і споруди. Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення» та наявність матеріально-технічної бази, необхідної для забезпечення санітарно-гігієнічних норм, гарячого та холодного водопостачання та водовідведення, каналізації, припливно-витяжної вентиляції відповідно до вимог ДБН В.2.2-9:2018 «Громадські будинки та споруди».

Порушення прав осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення (стаття 9 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю).

7. Приміщення закладу не в повній мірі пристосовано до потреб осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, що не відповідає вимогам ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд», а саме: наявні високі пороги (фото 3); верхні і нижні сходи не промарковані та не контрастують у відношенні до інших сходок сходового маршруту (фото 7).

8. У житлових кімнатах ліжкових хворих підопічних відсутні кнопки виклику персоналу, що призводить до неможливості екстреного надання медичної допомоги та швидкого реагування у разі коли ліжковий хворий потребує допомоги персоналу.

ІІІ РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Івано-Франківській міській раді, Івано-Франківській обласній військовій адміністрації:

вжити заходів щодо усунення наведених порушень прав осіб, яким надаються соціальні послуги зі стаціонарного догляду, а також причин та умов, що сприяють таким порушенням, їх недопущення у подальшій діяльності; забезпечити контроль за додержанням прав підопічних.

Івано-Франківському територіальному центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) забезпечити:

облаштування наявного у закладі підвального приміщення відповідно до кількості підопічних та персоналу з метою його використання як найпростішого укриття;

отримання ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики;

облаштування приймально-карантинного відділення закладу відповідно до вимог ДБН В.2.2-18:2007;

дотримання норм житлової площі;

вжиття заходів щодо приведення приміщення Відділення у відповідності до вимог Критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг, затверджених

постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2020 № 185;

облаштування будівлі пансіонату відповідно до потреб осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення;

обладнання житлових кімнат закладу кнопками виклику персоналу.

Додатки: фотоматеріали на 2 арк. в 1 прим.

**Представник громадської
організації, керівник РГ НІМ
в Івано-Франківській області**

Світлана ДЕМ'ЯНЧУК

Фото 1

Фото 2

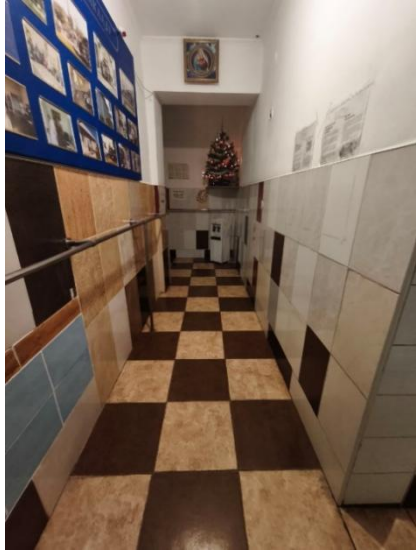
Фото 3

Фото 4

Φοτο 5

Φοτο 6

Φοτο 7

